

Sıçanlar Yunuslardan Daha Akıllı

Beyinleri çok büyük olmasına karşın, yunuslar sandığı kadar akıllı değiller. Almanya'da Bochum Üniversitesi'nden Onur Güntürkün ve Nürnberg Üniversitesi'nden Lorenzo von Fersen, yunuslarda aklın yeri olan beyin kabuğunun (korteks) beyinin büyüklüğüne oranla ince olduğunu gösterdiler. Kara memelilere göre yunusların beyin kabuğunda daha az sinir hücresi bulunur. Beyinlerinde üç bölüm aşırı büyümüştür: Av peşinde koşarken gerekli işitmeyi sağlayan orta beyin, hareketlerden sorumlu ön beyin ve hareketlerin öğrenilmesi ve dengelenmesinde rol oynayan küçük beyin (beyincik ya da

cerebellum.) Ancak hareketleri (örneğin bir çember içinden atlamayı) kolay öğrenen yunusun bir kareyi bir üçgenden ayırt etmesi aylar alır; oysa bir sıçan veya güvercin çok kısa sürede bu ikisini ayırabilmeyi öğrenir.

Science et Vie, Ekim 1998

Grip Virüslerine Karşı Yeni Bir Çözüm

Gribe karşı etkili olabilecek yeni bir madde bulundu; bu ne bir ilaç, ne de bir aşı.

Novax ilaç şirketince geliştirilen ve karşılaştığı her çeşit grip virüsünü öldüren su bazlı bir emülsiyon, insanlar için toksik değil. İlaç geliştirilenlerin bunun, grip mevsimi boyunca burun spreyi olarak kullanılabilceğini söylüyorlar.

Araştırmacılar tarafından "lipozom benzeri nanoemülsiyon" ve "fosfolipid olmayan lipozomların nanoemülsiyonu" olarak tanımlanan bu maddenin kısa adı BCTP. BCTP, soya yağı, tribütül fosfat ve Triton X-100'den oluşan bir emülsiyon. Eğer klinik testler de, hayvan ve hayvan doku kültürü testleri gibi sonuçlanırsa, bu madde grip virüsüne karşı olağanüstü bir koruma sağlayacak.

Michigan Üniversitesi'nden Dr. Jon D. Reuter'in yaptığı açıklamaya göre bu emülsiyon, virüsü genel bir

yolla etkisiz hale getirdiği ve bu nedenle, virüs mutasyona uğrayıp direnç geliştiremediği için, pek çok grip virüsüne karşı kullanılabilir. Ayrıca BCTP hücreler için toksik olmadığı için, burun ya da üst solunum yolu mukozasına uygulanabilir.

Laboratuvar koşullarında pek çok bakteri ve viral patojene karşı da etkili olduğu gösterilen BCTP, virüslerin dış kılıfını parçalıyor.

Yapılan hayvan deneylerinde, dört fareye grip A virüsü ve BCTP karışımı burundan verilmiş. Deney sonucunda bu gurutadaki bütün farelerin sağlıklı kaldığı, ama sadece grip A virüsünün verildiği kontrol farelerinden ikisinin öldüğü gözlenmiş.

Araştırmacılar bu BCTP'nin grip virüsü enfeksiyonuna karşı önemli bir koruma ve tedavi potansiyeline sahip olduğunu belirtiyorlar.

Armağan Koçer Sağıroğlu

www.yahoo.com

Kadınlar Kimyasallara Daha Duyarlı

Günlük hayatta karşı karşıya kaldığımız egzoz gazının, böcek ilaçlarının, parfümlerin ve hatta yeni bir halının kokusu, "kimyasallara karşı duyarlılık" diye adlandırılan bir hastalığa yol açabilir. Bu duyarlılık, kalp-damar hastalıkları ve astım gibi değişik hastalıklarla da ilgili olabiliyor. Başka etkileriye migren ağrıları, konsantrasyon eksikliği ve hatta göğüs ve yumurtalık kistlerinin oluşması.

Arizona Üniversitesi'nden araştırmacı Carol M. Baldwin ve ekibi yaptıkları araştırmada, kimyasallara karşı duyarlılığın kadınlarda erkeklere oranla çok daha ciddi boyutlarda olduğunu buldular. 181 deneyin katıldığı çalışmada denekler, belirlenen beş kimyasala karşı duyarlılıklarına göre iki guruba ayrıldılar: Kontrol gurubu ve kimyasallara karşı duyarlılar gurubu. Deneklere ayrıca ailelerinin ve kendilerinin sağlık durumlarıyla ilgili sorular da soruldu.

Yapılan araştırma sonucunda, kimyasallara karşı duyarlılık gösteren gurubun dörtte üçünü kadınların oluşturduğu görüldü. Ayrıca, bu guruptaki insanların ailelerinde kalp sorunları ve astım gibi hastalıkların da daha yaygın olduğu bulundu. Araştırmacılar bu durumda, kimyasallara karşı duyarlılığın kalıtsal bir risk olabileceğini tahmin ediyorlar.

Armağan Koçer Sağıroğlu

Women's Health Weekly

Kraliçe Geni

Ateş karıncaları üzerinde yürütülen bir çalışma sonucunda, kraliçenin taşıdığı bir genin, karınca topluluğunun yönetilme şekline etkisi olduğu bulundu. Ateş karıncaları iki topluluk şeklinde yaşarlar. Bunlardan birinde, iri bir kraliçe yumurtalarını hızla dökererek bir koloni kurar. Diğerindeyse, daha küçük kraliçe karıncalar, zaman zaman yumurta bırakarak kolonilerini kendilerine benzer kraliçelerle paylaşıyor. Bu farklılığı yaratansa tek bir gen. Bu gen yüzünden ateş karıncası kraliçesi ya tahtına sağlamca kurulabiliyor ya da onu başka kraliçelerle paylaşmak zorunda kalıyor.

New Scientist 28 Kasım 1998